UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

5 Vt purus fias pro crimine, plurima volvas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

poſt acceptam remiſſionem peccatorum ad vomitum redierit, tantò gravius punietur, quantò magis benignitate Dei abuſus, ſingulorum remiſſionis accepta ingratus extitit.

6 pars. *Verum illa ſententia favorabilior videtur: quia pluribus roboratur auctoritatibus, & evidentiori ratione firmatur. Vt enim* Dominus *ait per Ezechielem, c.18.*

C. XV.

SI averterit a ſe juſtus à juſtitia ſua, & fecerit iniquitatem ſecundùm omnes admonitiones, quas operari ſolet impius, nunquid vivet? omnes juſtitiæ, quas fecerat, non recordabuntur: in peccato ſuo morietur, non erunt in memoria juſtitiæ ejus, quas fecit.

C. XVI.

Item Gregorius *b in explanatione ejuſdem loci.*

HOc nobis maximè conſiderandum eſt, quia cùm mala committimus, ſine cauſa ad memoriam bona noſtra tranſacta revocamus, quoniam in perpetratione malorum nulla debet eſſe fiducia bonorum præteritorum.

C. XVII.

Idem *in homil. 4. ad c.1. Ezech.*

DE pertuſo quippe ſacculo aliunde exit, quod aliunde immittitur c, quia indiſcretæ mentes mercedem, quæ ex bono opere acquiritur, non aſpiciunt, quomodo ex malo opere perdatur.

C. XVIII.

Item Petrus *in epiſt.2. c.2.*

SI refugientes coinquinationes mundi in cognitione Domini noſtri, & Salvatoris Ieſu Chriſti, his rurſus implicati ſuperantur, facta ſunt eis poſteriora deteriora prioribus. Melius enim erat illis non cognoſcere viam juſtitiæ, quàm poſt agnitionem retrorſum converti ab eo, quod illis traditum eſt ſancto mandato.

C. XIX.

Paulus *quoque ſcribens ad Hebr. ait, cap.6.*

INtermittentes inchoationis Chriſti ſermonem, ad perfectionem feramur, non rurſus jacientes fundamentum pœnitentiæ ab operibus mortuis.

Dicens opera mortua, priora bona ſignificat Apoſtolus, quæ per ſequentia peccatum erant mortua, quia hi peccando priora bona irrita fecerunt. Hæc, ſicut peccando fiunt irrita, ita per pœnitentiam reviviſcunt, & ad meritum æternæ beatitudinis ſingula prodeſſe incipiunt, etiam illa quæ peccatis inveniuntur admiſta. Vnde Auguſtinus: [Pium eſt d credere, &c.] & Hieronymus: [Non e eſt injuſtus Deus, &c.] Apoſtolus etiam ſcribens ad Hebræos, cum fidem, & dilectionem, & bona opera eorum breviter commemoraſſet, horum omnium mercedem, quam amiſerant peccando, poſt pœnitentiam à Domino eos recept..ros oſtendit. Porrò, qui per Prophetam dixit f [ſi averterit ſe juſtus à juſtitia ſua.] ipſe per eundem Prophetam promiſit g dicens: [ſi impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis ſuis, quæ operatus eſt, & cuſtodierit univerſa præcepta mea, & fecerit judicium & juſtitiam, vita vivet, & non morietur: omnium iniquitatum ejus, quas operatus eſt, non recordabor: in juſtitia ſua, quam operatus eſt, vivet.] h Filiis quoq; Iſraël per Aſſyrios captivandis, veteris idololatriæ peccatum Dominus per Oſee improperat: & peccatum quod Moyſe ſupplicante patribus fuerat dimiſſum, hoc in filiis revixiſſe oſtendit, dicens.

C. XX.

VÆ eis, quoniam receſſerunt à me: vaſtabuntur, quia prævaricati ſunt in me. Et ego redemi eos, & ipſi locuti ſunt contra me mendacia: & non clamaverunt ad me in corde ſuo: ſed ululabant in cubilibus ſuis: ſuper triticum & vinum ruminabant: & receſſerunt à me, & ego erudivi eos, & confortavi brachia eorum, & in me cogitaverunt malitiam: reverſi ſunt ut eſſent abſque jugo, facti ſunt, quaſi arcus doloſus: cadent in gladio Principis eorum à furore linguæ ſuæ.

7 pars. *Antiqua peccata parentum filiis improperat ſermo divinus: & propterea Princeps eorum in gladio caſuros prædicit. Sed per eundem Prophetam* a *contrà Dominus ſe facere oſtendit, dicens.*

C. XXI.

NE fortè dicant in cordibus ſuis, omnem malitiam eorum me recordatum: nunc circumdederunt eos adinventiones ſuæ: coram facie mea factæ ſunt.

C. XXII.

Item Hieronymus *ad c.7. Oſee.*

CVm ita puniantur, ne cogitent, quòd pro veteribus peccatis Patrum puniam eos: quia nunc, id eſt, in præſenti, pro malitiis ſuis, quas invenerunt, circumdati ſunt pœna: & mala eorum, ſicut putant, non poſſunt me latere: ſed potiùs ipſæ adinventiones apertæ ſunt coram facie mea, quæ omnia clarè videt.

¶ *Sententia hujus capituli eſt quidem in commentariis B. Hieronymi in c.7. Oſeæ: ſed propria verba ſunt in gloſſa interlineari ibidem ad ea verba,* ne fortè dicant in cordibus.

C. XXIII.

Idem *ibidem.*

HÆretici non poſſunt vetera peccata contra Deum cauſari, cùm antiquis operibus addant novam impietatem, & ſuis ligentur peccatis: & cùm Deum celare ſe putant, oculos ejus vitare non poſſunt: quia *b* vultus Domini ſuper facientes mala.

¶ *Et hoc etiam capitulum eſt in gloſſa ordinaria in eundem locum ex B. Hieronymo.* c

C. XXIV.

Item Gelaſius Papa.

DIvina clementia dimiſſa peccata in ultionem ulterius redire non patitur.

Sed his auctoritatibus docentur filii ab originali peccato expiati, non ideò puniendi, quia Patres peccaverunt: ſed ideò peccata Patrum in eos redire, quia eorum culpam ſequuntur. Sic & bona, quæ peccato moriuntur, non proficient ad præmium, quia facta ſunt: ſed quia per pœnitentiam reviviſcunt. Tale eſt & illud Auguſtini d *in libro Pſalmorum: [Si Iudas teneret adoptionem, &c.] Sic & illud* e *Gregorii in Moralib. intelligitur: [Quid eſt, quod dicitur, reddis iniquitatem Patrum in filios, &c.] Illis namq; parentum iniquitas redditur, qui propterea puniuntur, quia in radice traxerunt amaritudinem peccati. Illis autem non redditur, in quibus merito ſuæ iniquitatis non reviviſcunt peccata parentis. Sicut ergo bona, quæ peccato moriuntur, per pœnitentiam reviviſcunt ad præmium: ſic & mala, quæ per pœnitentiam delentur, reviviſcunt ad ſupplicium. Vnde Propheta ex perſona pœnitentis deplorat, dicens: [Putruerunt & corruptæ ſunt cicatrices meæ à facie inſipientiæ meæ,] id eſt, plaga per baptiſmũ ſanata. Hinc etiam idem Propheta, quamvis fide & ſacramento circumciſionis ab originali peccato ſe mundatum cognoſceret, tamen adulterio & homicidio, quod commiſerat, illud revixiſſe intelligens, non ſine cauſa inter cætera ipſum confitetur, & dicit: [Ecce* f *enim in iniquitatibus conceptus ſum, &c.]*

DISTINCTIO V.

1 ps I*N pœnitentia autem, quæ peccatorem conſiderare oportet,* Auguſtinus *in libro de pœnitentia* g *docet, dicens.*

a Sentent.4. diſtinct.15. b *Homil.11. ad c.3. Ezech. Sent.4. diſt.15.* c *al. mitti.* d *ſup. diſt.3. de pœn. cap. pium.* e *ſup. diſt.4. ſi quando. ſup. diſt.2. non eſt tam.* f *Ezech.33.* g *alit. promiſ.* h *Exod.32.*

a *Ibid.* b *Pſal.33.* c *Sup.23. quæſt.4. ſi illic.* d *Supr. ead. ſi Iudas.* e *Supr. ead. quid eſt.* f *Pſal.51.* g *De vera & falſa pœnitentia, cap.14. & 15. inter opera Auguſt. Sentent.4. diſtinct.16.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

C. I.

Conſideret qualitatem criminis in loco, in tempore, in perſeverantia, in varietate perſonæ, & quali hoc fecerit tentatione, & in ipſius vitii multiplici executione. Oportet enim pœnitere fornicantem ſecundùm excellentiam ſui ſtatus aut officii, & ſecundùm modum meretricis, & in modo *a* operis ſui, & qualiter turpitudinem ſuam peregit, ſi in loco ſacro, aut cui debuit excellentiam fidei (ut ſunt domus Dominorum, & aliorum multorum) ſi in tempore orationi conſtituto, aut in feſtivitate ſanctorum, & in tempore jejunii. Conſideret, quantum perſeveraverit, & defleat, quòd perſeveranter peccaverit, & quanta 1 virtus fuerit in pugnatione. Sunt enim, qui non ſolùm vincuntur, ſed ultrò ſe peccato offerunt: nec expectant tentationem, ſed præveniunt voluptatem, & pertractant ſecum, quàm multiplici actione vitii delectabiliter peccent. Omnis iſta varietas confitenda eſt & deflenda: ut cùm cognoverit, quòd peccatum eſt multum, citò inveniat Deum propitium. In cognoſcendo augmentum peccati, inveniat ſe, cujus ætatis fuerit, cujus ſapientiæ, & ordinis, & ſtatum omnem alterius non peccantis. Immoretur in ſingulis iſtis, & ſentiat modum criminis, purgans lachrymis omnem qualitatem vitii. Defleat virtutem, qua interim caruit. Dolendum eſt enim, & dolore purgandum, non ſolùm quia peccavit, ſed etiam, quòd ſe virtute privavit. Nam, licet ſperet ſe conſecuturum veniam, dolere tamen poteſt, quia non promeruit unde remunerari confidat. Anxietur & doleat quòd modò effugiens de præteritis pœnam, miſer non inde expectet gloriam *b*, cujus omne tempus, quoniam breviſſimum eſt, debuit decertaſſe ad conſequendum præmium. Defleat etiam, quoniam in uno offendens, factus eſt omnium per ingratitudinem reus. Ingratus enim extitit, qui plenus virtutibus Deum omninò non timuit. In hoc enim quiſque peccator fit culpabilior, quo eſt Deo acceptior. Ideò enim Adam plus peccavit, quia omni bono abundavit. Etiam alio modo offendens in uno, reus eſt omnium: quia omnis virtus patitur detrimentum ab uno vitio. Nam ſi quis cadit in avaritiam, largitatem deſtruit, & etiam caſtitatem minoravit. Amore enim pecuniæ vel violaret caſtitatem, vel ſaltem minus amaret. Si enim propter Deum tanta adhuc caſtitas ineſt, ut nolit eam perdere, tamen ſaltem minori gaudio, minore affectu tuetur eam, ubi videt inde procedere damnum pecuniæ, ſicq; & in aliis: quæ etiamſi non expellantur, tamen per conceptionem unius vitii vel ſatis, vel parum minuuntur, vel intentione deteriorantur. Vnde omnis virtus cuicunque crimini eſt deflenda, & de omnibus indulgentia eſt petenda. ¶ Animadvertere etiam oportet, & animadvertendo deflere animam proximi, quam fornicator Deo eripuit, vel ereptam in malo confirmavit: etiam, quòd exemplum extitit mali in operatione ſui criminis: cui magis profuiſſet, ſi aliis fuiſſet cauſa converſionis. Gemat itaque aliorum vitam in ſua corruptam, vel incorruptam non conſervatam, & commodum proximi, quod dediſſet exemplo boni. Doleat de triſtitia, quam peccando bonis intulit, & de lætitia, quam eis non adhibuit. Et non ſolùm cogitet, quid & qualiter fecerit, ſed quàm injuſtè Deum, ut diximus, peccando offenderit. Timeat illam veritatis ſententiam: [non *c* poteſtis duobus Dominis ſervire.] Timeat ergo, ne omnia bona, quæ fecit, dum in uno peccato perſeveraverit, ex contaminatione *d* mali perdiderit: ut qui ſervivit diabolo per crimen, Dei, quam obtulit, amiſerit ſervitutem. Pium eſt tamen credere, ut recepta Dei gratia, quæ in eo deſtruit mala priora, etiam remuneret bona: ut cùm deſtruxerit quod ſuum non invenit, amet & diligat bonum, quod etiam in peccante plantavit. ¶ In his omnibus dolens aut ſæculum derelinquat, aut ſaltem illa, quæ ſine admiſtione mali non ſunt adminiſtrata, ut mercatura, & militia, & alia, quæ utentibus ſunt nociva, ut adminiſtrationes ſæcularium poteſtatum: niſi his utatur ex obedientiæ licentia. Ponat ſe omnino in poteſtate judicis, in judicio ſacerdotis, nihil ſibi reſervans ſui: ut omnia eo jubente paratus ſit facere pro reparanda animæ vita, quæcunque faceret pro vitanda corporis morte, & hoc cum deſiderio: quia vitam recuperat infinitam, ut Deus. Cum gaudio enim deberet facere immortalis futurus, quæ faceret pro differenda morte moriturus. Semper deprecetur Deum, certus de venia, quia omnibus modis, & ſine tædio, dubius ſuperaret poteſtatem terrenam. Abſtineat à multis licitis, qui per libertatem arbitrii commiſit illicita. Semper offerat Deo mentem, & cordis contritionem, & deinde, quod poteſt de poſſeſſione: tunc quod offert, ſecurus offerat, [*b* Reſpexit enim Dominus ad Abel, & ad munera ejus.] Sed prius reſpexit ad Abel, quàm ad munera. Sumens enim mentem, quam cognovit humilem & puram, remuneravit ejus largitatis munera. Ad Cain verò non reſpexit, nec ad ejus munera. Mentem enim ejus quam viderat, quoniam non cognovit *c*, ejus munera non recepit. In judicio enim cordis conſideranda eſt eleemoſyna tribuentis: nec jam conſiderandum eſt, quantum, ſed qua mente, qua affectione dat quod poteſt. Vidua *d* enim duobus, quæ habuit, largiendo minutis, plus omnibus miſit. Qui ergo vult ſua peccata redimere temporalium oblatione, caveat, ut offerat mentem prius. ¶ Cautus ſit, ne verecundia ductus dividat apud ſe cōfeſſionem: ut diverſa diverſis velit ſacerdotibus manifeſtare. Quidam enim uni celant, quæ alii manifeſtanda reſervant *e*: quod eſt, ſe laudare, & ad hypocriſim tendere, & ſemper venia carere, ad quam per fruſta putat totam pervenire. Caveat præterea, quem vera delectat pœnitentia: non prius ad Dominicum corpus accedat, quam confortetur bona conſcientia. Sed in hac ſeparatione tremendum Dei judicium cogitet, ubi 2 & majus, & terribilius impœnitentes ſeparabit in ignem. Gemat, quòd nondum audet ſumere, quem multum deſiderat, cibum ſalutarem. Ibi ſunt digni fructus pœnitentiæ, animam captivam eliquantes, & in libertate ſervantes. Cohibeat ſe præterea à ludis, & à ſpectaculis ſæculi, qui perfectam vult conſequi gratiam remiſſionis. Nam *f* Dina, ſi ſe cohibuiſſet, & inter ſuos remanſiſſet, ab extraneo raptore corrupta non fuiſſet. Tantò igitur magis ſibi caveat & cohibeat ſe anima, quæ ſæpe, vel ſemel corrupta eſt & rapta: timeat jam docta experimento, quod ignoravit vel ſpernit: eligat, quem imitetur, non ſequatur, quem animus damnat. Se enim judicat, qui fructus pœnitentiæ non habentem à ſe non elongat. Laudet enim & amet, quos dignè fructificare non ignorat: quærat fructus dignos, etſi non dignos pœnitentiæ. Sunt enim fructus digni, virtutum fructus, qui non ſufficiunt pœnitentibus. Pœnitentia enim graviores expoſtulat, ut ſic paretur eccleſia, ut pacata dolore & gemitibus, mortuus impetret veniam.

1 ¶ Et quanta virtus] *In originali eſt*, Et quanta victus fuerit impugnatione. *Sed ob gloſſam non eſt mutatum. Multa autem alia & magni ponderis emendata ſunt (ut licet per eandem licuit) & ex ipſo originali, & ex vetuſtis Gratiani codicibus.*

2 ¶ Vbi & majus] *In originali legitur*, Vbi magis terribilis ſententia peccantes ſeparabit in ignem.

a *Secundùm modum.*] *vera lectio.* b *gratiam.*] *orig.* c *Matthai 6.* d *al. communicatione.*] *al. communione.*

a *alit. in omnibus. Cap. 15.* b *Geneſis 4.* c *cognovit humilem.*] *vera lectio.* d *Matth. 12.* e *conſervant.*] f *Geneſ. 34.*

C. II.

C. II. ¶ *Pœnitentes negotiationis lucra abjiciant.*

Item Leo Papa *epiſt.90. al.92. ad Ruſticum Epiſcopum, c. 9.*

QValitas *a* lucri negotiantem aut excuſat 1, aut arguit: quia eſt & honeſtus quæſtus, & turpis. Verumtamen pœnitenti utilius eſt etiam diſpendia pati, quàm periculis negotiationis obſtringi: quia difficile eſt inter ementis, vendentisque commercium non intervenire peccatum.

1 ¶ Excuſat] *Sic ex originali, & Polycarpo, & Ivone, & Burchardo: nam in Gratiani exemplaribus erat,* accuſat.

C. III. ¶ *Poſt pœnitentiam ad militiam ſecularem redire non licet.*

Idem *ibidem, cap. 10.*

COntrarium *b* eſt omninò eccleſiaſticis regulis, poſt pœnitentiæ actionem redire ad militiam ſæcularem: cùm Apoſtolus dicat: [Nemo militans Deo, implicat ſe negotiis ſæcularibus.] Vnde non eſt liber à laqueis diaboli, qui ſe militiæ mundanæ voluerit implicare.

C. IV. ¶ *Decennio pœniteant, qui poſt pœnitentiam ad ſecularem militiam redeunt.*

Item ex Nicæno concilio, *cap. 11.*

SI qui verò per Dei gratiam vocati, primò quidem oſtenderunt fidem ſuam depoſito militiæ conjugio, poſt hæc autem ad proprium vomitum ſunt reverſi, ut & pecunias darent, & ambirent redire rurſum ad militiam, iſti decem annis ſint inter pœnitentes poſt primum triennium, quo fuerint inter audientes. Ab omnibus verò præcipuè illud obſervetur, ut animus eorum, & fructus pœnitentiæ attendatur. Quicunque enim cum omni timore, & lachrymis perſeverantibus, & operibus bonis converſionem ſuam non verbis ſolis, ſed opere & veritate demonſtrant, cùm tempus ſtatutum etiam ab his fuerit impletum, & orationibus jam cœperint communicare, licebit Epiſcopo humanius etiam circa eos aliquid cogitare. Qui verò indifferenter habuerint lapſum, & ſufficere ſibi, quòd intra eccleſiam introierint, arbitrantur, iſti omnimodo tempora ſtatuta complebunt.

¶ *Caput hoc eſt poſterior pars capitis undecimi ex priſca verſione: quæ verſio eſt omiſſa in poſtrema quatuor tomorum Colonienſi conciliorum editione, & ejus loco quatuor verſiones poſitæ, ex quibus facile corrigi poſſunt quæ in hac interdum obſcurè & mutilatè dicuntur: Quòd verò ad ſententiam canonis pertinet; legenda ſunt, quæ à Zonara ac Balſamone in ipſius explicatione, & à Ruffino lib. 10. hiſtoriæ Eccleſiaſticæ, cap. 6. & à Cardinali Varmienſi contrà Brentium libro tertio afferuntur. Agitur enim de illis militibus, qui impio Licinio vetante cingulum militiæ ab iis retineri, qui fidem Chriſto datam ſervare vellent, illum abjicere, quàm fidem frangere maluerant, ac tamen poſtea cupiditate terrena victi, illum recuperare conati fuerant, quod argumento erat, ipſos à fide deſciſcere. In indice verò canonum hæc eſt inſcriptio hujus capitis:* De his qui abrenuntiaverunt, & iterum ad ſæculum ſunt regreſſi.

C. V. ¶ *A communione ſuſpendatur, qui poſt pœnitentiam ad ſecularia redeunt.*

Item ex concilio Aurelianenſi I. *cap. 23.*

DE his, qui ſuſcepta pœnitentia religionem ſuæ profeſſionis obliti, ad ſæcularia relabuntur, placuit eos & à communione ſuſpendi, & ab omnium catholicorum conviviis ſeparari. Quòd ſi poſt interdictum cum eis quiſquam præſumpſerit manducare, & ipſe communione privetur.

a *Polyc. lib. 4. tit. 31. Burch. l. 2. c. 128. & l. 19. c. 95. Ivo p. 6. c. 202. & part. 13. c. 23. & p. 13. c. 107.* b *Polyc. l. 6. tit. 20. Burch. lib. 19. c. 66. Ivo part. 13. c. 10.*

C. VI. ¶ *Quæ ſit falſa pœnitentia.*

Item Gregorius VII. *in ſynodo Romana celebrata anno 1078. c. 6.*

FAlſas *a* pœnitentias dicimus, quæ non ſecundùm auctoritatem ſanctorum Patrum pro qualitate criminum imponuntur. Ideoque quicunq; miles, vel negotiator, vel alicui officio deditus, quod ſine peccato exerceri non poſſit, ſi culpis gravioribus irretitus ad pœnitentiam venerit, vel qui bona alterius injuſtè detinet, vel qui odium in corde gerit, recognoſcat ſe veram pœnitentiam non poſſe peragere, per quam ad æternam vitam valeat pervenire, niſi negotium derelinquat, vel officiũ deſerat, & odium ex corde dimittat, bona, quæ injuſtè abſtulit, reſtituat, arma 1 deponat, ulteriusq; non ferat, niſi conſilio religioſorum Epiſcoporum pro defendenda juſtitia. Ne *b* tamen deſperet, interim quidquid boni facere poterit, hortamur, ut faciat: ut omnipotens Deus cor illius illuſtret ad pœnitentiam.

1 ¶ Arma] *Totum hoc membrum quod pertinet ad arma, in originali, & Polycarpo eſt ante verba illa,* negotium derelinquat. *Sed ob gloſſam ordo non eſt reſtitutus.*

C. VII. ¶ *Poſt converſionem ad negotium redire non licet, quod ſine peccato agi non poteſt.*

Item Gregorius *in homilia 24. Evangel.*

NEgotium, quod ante converſionem ſine peccato extitit, hoc etiam poſt converſionem ſine peccato culpa non fuit. *& infrà.* ¶ Sunt enim pleraq; negotia, quæ ſine peccatis exhiberi aut vix, aut nullatenus poſſunt. Quæ ergo ad peccatum implicant, ad hæc neceſſe eſt, ut poſt converſionem animus non recurrat.

C. VIII. ¶ *De eodem.*

Item Innocentius Papa ſecundus *in concilio Romano c, c. 22.*

4 ps FRatres noſtros Epiſcopos, & Presbyteros admonemus, ne falſis pœnitentiis laicorum animas decipi, & in infernum pertrahi patiantur. Falſam autem pœnitentiam eſſe conſtat, cum ſpretis pluribus de uno ſolo pœnitentia agitur, aut cùm ſic agitur de uno, ut non diſcedatur ab alio. Vnde ſcriptum *d* eſt, [qui totam legem obſervaverit, offendat autem in uno, factus eſt omnium reus.] ſcilicet, quantum ad vitam æternam: ſicut enim ſi peccatis eſſet omnibus involutus, ita ſi in uno tantùm maneat, æternæ vitæ januam non intrabit. Falſa etiam ſit pœnitentia, cùm pœnitens ab officio, vel curiali, vel negotiali non recedit, quod ſine peccato agi nulla ratione prævalet: aut ſi odium in corde geſtetur, aut ſi non offenſo cuilibet ſatisfiat, aut ſi non indulgeat offendenti offenſus, aut ſi arma quis contra juſtitiam gerat.

DISTINCTIO VI.

1 ps QVi autem debeat fieri confeſſio, vel qualem illum oporteat eſſe, qui aliorum crimina judicat, ex *e* eodem l. de pœnitentia, *cap. 10. docetur, cùm dicatur.*

C. I.

QVi *f* vult confiteri peccata, ut inveniat gratiam, quærat ſacerdotem ſcientem ligare & ſolvere: ne, cùm negligens circa ſe extiterit, negligatur ab illo, qui eum miſericorditer monet & petit, ne ambo in foveam cadant, quam ſtultus evitare noluit. Tanta itaque vis confeſſionis eſt, ut ſi deeſt ſacerdos, confiteatur proximo. Sæpe enim contingit, quòd pœnitens non poteſt confiteri coram ſacerdote, quem deſideranti nec locus, nec tempus offert: & ſi cui ille confitebitur, poteſta-

a *Sent. 4. diſt. 16. Polyc. l. 6. tit. 20.* b *al. nec.* c *Et in concil. Vrbani ſecundi apud Melphiam, c. 15. Et in concil. Gregor. VII. anno 1080. Sent. 4. diſt. 15.* d *Iac. 2.* e *In lib. de vera & falſa pœnitentia, inter opera B. Aug. Sent. 4. diſt. 17.* f *Sup. diſtinct. 1. quem pœnitet. §. quare qui.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN